

Ostrowitzi, Anton v. Torda 1807. szept. 7. Bécs - Laimgrube- hadmérnöki. Szül. 1788. jún. 27. Apja vármegyei sebész volt. 1808. febr. 7-én távozott az akadémiáról.

Ostrowitzi, József Tr. 1788, Bécs orvossá avatják. 1800-ban Torda vm. tisztiorvosként tartják számon.

Ötvös Ágoston /Gyulafehérvár/: 1834, Bécs, med. stud. 1836-ban uo. orvosdoktorrá avatták. Prof. Dr. Seeburg mellett dolgozott közkórházi gyakornokként. Szül. 1811. ápr. 27-én Gyulafehérváron, ahol apja kereskedő volt. Tan. uo. a püspöki liceumban. 1828-tól Pesten orvostanhallgató. Orvosdoktori címet szerezni Bécsbe ment. Hazatérve külföldről gyakorló orvos lett szülővárosában. 1839-ben tiszteletbeli táblabíró; 1849-ben Gyulafehérvár képviselője az utolsó rendi országgyűlésen. Meghalt 1861. okt. 25-én. Történettudományi érdeklődése és tevékenysége elismeréseként a MTA levelező tagjává választotta 1860-ban. Ő szerkesztette a Gyulafehérvári Füzeteket.

(folytatjuk)

Ki is volt az igazi Marcsa néni?

A Pallas-Akadémia Kiadó megjelentette a „*Marcsa néni szakácskönyve*” c. könyvét. Sajnos a könyvre vonatkozó háttér-információkat már tévesen közölték, megtévesztve ezzel az olvasó közönséget és rossz fényt vetve egy a könyv kapcsán még élő személyre. Ezzel kapcsolatban a téves tájékoztatást olvasni is lehet egy interjú kapcsán a Romániai Magyar Szó ez év január 7. számában. Itt ugyanis az jelent meg, hogy a könyv igazi szerzője egy gyergyóalfalusi Ágoston Marcsa nevű fizikatanárnő, aki unokahúgának írta a könyvet „Babi néni szakácskönyve” címen, abból az alkalomból, amikor unokahúga férjhez ment. Hát ez a legenda sajnos nem állja meg a helyét. A tényszerű valóság az így hangzik:

Az eredeti könyv „*Baby szakácskönyve*” címen jelent meg és az írója *Novák Mária* (Tántika, 1881-1975) volt. A könyvet unokahúgának írta, aki nem volt más mint *Balogh Rozália* (szül. 1908) alias „Baby” és aki még most is élő személy Budapesten. Én személyesen is felkerestem és beszéltem vele, tudott a könyv kiadásáról és ha nem is mondta, de talán bántotta a most 96 éves idős asszonyt, hogy a könyv nem eredeti formában jelent meg. Az is elvárható lett volna és nem csorbította volna a Pallas Kiadó hírnevét sem, ha előzőleg felkeresik személyesen is ennek kapcsán. Így talán nagyobb sikerre számíthattak volna a későbbiekben, mert hozzá lehetett volna tenni a még élő főszereplő visszaemlékezéseit is.

Egyébként *Novák Mária* nővére *Novák Teréz* (1876-1938) a kézdívárshelyi *dr. Balogh Vendel* (1864-1917) ügyvéd neje volt. A szerző *Novák Mária*, más néven „Tántika” később Gyergyószentmiklóson élt és évekig a híres *dr. Fejér Dávid* házvezetőnője volt. Tántika Budapesten halt meg 1976-ban, de a gyergyószentmiklósi örmény temetőben temették el Fejér József és dr. Fejér Mihály sírjába. Ezt a sírt bárki megtekintheti Gyergyószentmiklóson napjainkban is.

Még kiegészítésképpen talán annyit, hogy „Tántika” szülei *Novák Sándor* (1834-1914) kézdívárshelyi üveggörcekereskedő és a csíkszépvízi származású *Dávid Teréz* (1854-1937) voltak. „Baby” másik lánytestvére *Katalin* (1893-1983) a háromszék megyei Árvaleány-nevelőintézet igazgatónője volt Kézdívárshelyen, akit itt is temettek el. Az ő családjukból került ki még a neves gyergyói *Novák gyógyszerész* dinasztia is.

Az írásomat nem a Pallas Kiadó kioktatására szántam, csupán kortörténeti okokból kifolyólag szerettem volna helyére tenni ezeket a tévedéseket. Erre az is motiválna, hogy

személyesen is ismerem az elfelejtett „Baby”-t és úgy éreztem, hogy szükségszerű a könyv háttérét tényszerűen ismertetni, mert később aztán a téves adatok maradnak fenn elsősorban az irodalomtörténet, de nem utolsó sorban az olvasó közönség számára. Talán az is elfogadható volna, ha a kiadók több ráfigyelést fordítanának az ilyenszerű kiadványok eredetének megnevezésére és ezeknek tartalmi felhasználására, ha már egyszer nem követik a forrásnak szánt könyvek szövegét.

Dr. Száva Tibor-Sándor - Ausztria

A „néhai” Élet és Irodalom

Könyvtári kutakodásaim közepette bukkantam erre a Kolozsváron, 1883 karácsonyán megjelenő „heti közlönyre”. Igényes, jobb sorsra érdemes kezdeményezés, mely azonnal megnyerte tetszésemet már a laptulajdonos és felelős szerkesztő neve miatt is, akit *Korbuly Józsefnek* hívnak.

Íme a 28x40 cm méretű kiadvány címlapja (1) és az egyes számok fejléce. (2)

Érdeemes megemlíteni, hogy címként tudatosan Kölcseyék 1823-ban indított Élet és Literatúra néven futó kiadványát parafrázálták. Szép és okos szavakkal fordultak olvasóikhoz.(3) A felhívás ellenére kérész életű volt a lap. 1884-ben hetenként jelent meg, de a 29.-ik számtól Korbuly József egyedül szerkesztette. 1885-ben már kisebb alakú és meg is szűnik.

Rangos írói gárdát tudott - tudtak mozgósítani, amit valószínűleg családi kapcsolatai tettek lehetővé. Édesapja *Korbuly Gergely* a kolozsvári takarékpénztár igazgatója, édesanyja *Vikol Anna*. Kilenc testvér közül ő a hatodik. Nővére Irma - a második gyermek - *Petelei István*, a neves író felesége volt.

A Magyar Irodalmi Lexikonban ezt olvashatjuk: *Korbuly József* Kolozsvár, 1860-1917. Szerkesztő és regényíró. Több kolozsvári majd bp-i lapot szerkesztett, részt vett a Petőfi Múzeum szerkesztésében is. Írt elbeszéléseket, regényeket, színműveket. Jelentősebb kötete: *Papírfoszlányok* (elbeszélések, 1885); *Mari és Margit* (regény, Kolozsvár 1885); *Modern Golgota* (regény, Kolozsvár, 1886.)

Az Új magyar irodalmi lexikonban pedig:

Korbuly József /e.: *Korbuj*/ (Kolozsvár, 1860. jan. 16 - Kolozsvár, 1917. ?): író, szerkesztő. Kolozsvárt és Berlinben jogot tanult. 1884-85-ben az Élet és Irodalom, 1888-90-ben a Petőfi Múzeum, 1887-95-ben az Erdélyi Híradó szerkesztője volt. 1895-ben Budapestre költözött, s fővárosi lapoknál dolgozott.

M.: *Mari és Margit*, r., Kvár, 1885; *Papírfoszlányok*, elb., 1885; *Modern Golgota*, r., Kvár, 1886; *Az apa szerelme*, népszínmű, Kvár, 1887.

Ir.Gy., -, Kvári Hírlap 1917. 35. sz.

B. Kovács Júlia Kolozsvár

Rendhagyó tudósítás egy jótékonyági hangversenyről

avagy

Gondolataim zenehallgatás közben....

Szép és nemes emberi tulajdonság a segíteni akarás, a jót tenni akarás, a jótékonyág. A bajbajutott, a szűkölködő, a segítségre szoruló embertársainkon (amennyiben módunkban áll) kötelességünk segíteni. Megsokszorozódik ez a felelősség, ha az utánunk következő nemzedékről, a jövődőről van szó.

A történelmi Magyarországot a trianoni békediktátum darabokra szakította. Az